

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

(Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked)

(1. behandling)

Demokraterne har følgende bemærkninger til forslaget.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget fordeler de seneste tilgængelige tal lærlinge og praktikanter med 55 procent i private virksomheder, 25 procent i offentlige virksomheder og 20 procent i offentlige myndigheder. Således vurderes der at have været 277 lærlinge- og praktikpladser i private virksomheder, 173 i offentlige virksomheder og 232 (138 + 94) lærlinge- og praktikpladser hos offentlige myndigheder i december 2018.

Disse tal viser, at den private sektor udviser en stor ansvarlighed, når det gælder om at være med til at uddanne vores unge. Demokraterne skal derfor benytte denne lejlighed til at udtrykke tak for dette engagement fra den private sektor.

Ved samme lejlighed vil Demokraterne opfordre den offentlige sektor til at tage en større del af ansvaret, idet den offentlige sektor udgør 80 procent af hele arbejdsmarkedet. At have 45 procent af praktikpladserne er ikke godt nok. Det kan gøres bedre.

Man har for at underbygge lovforslaget sendt spørgeskemaer ud til uddannelsesstederne for at finde ud af, hvorfor der er for få lærlinge. Svaret fra 39 af de 58 uddannelser er, at der ikke vil kunne optages yderligere lærlinge på uddannelserne.

De primære årsager angives værende som 1) mangel på kollegieværelser og -lejligheder i den by, hvor brancheskolen er placeret (15 af uddannelserne), 2) mangel på lærepladser (14 af uddannelserne), samt 3) mangel på plads i skolens bygninger til yderligere optag (13 af uddannelserne).

Andre forhold, som besvarelsene peger på, er: 4) rekrutteringsproblemer i forhold til underviserne, 5) mangel på personaleboliger og børneinstitutionspladser, sidstnævnte også i forhold til lærlingene på skoleophold, samt 6) mangel på kvalificerede ansøgere til de enkelte uddannelser.

Altså udgør en stor del af problemet med at skaffe flere praktikpladser forhold, der har at gøre med strukturelle udfordringer, som ikke skyldes arbejdspladsernes vilje.

Det vil sige, at for at kunne optage flere lærlinge på disse uddannelser, skal der foruden adgang til lærlingepladser også gennemføres en indsats, der adresserer ovenstående udfordringer, der vedrører strukturelle hindringer.

Ud af de 58 uddannelser vil de resterende 19 kunne optage flere lærlinge uden yderligere initiativer til de ovennævnte årsager.

Af disse oplysninger fremgår, at udfordringen med at skabe praktikpladser er forårsaget af flere forhold end at det alene kan forklares med manglende interesse fra arbejdsmarkedets side. Manglende praktikpladser skyldes for en stor del af de førnævnte strukturelle problemer i samfundet.

Samtidig er der et paradoks. Næmlig de ubesatte praktikpladser på arbejdspladserne. KTI oplyser, at der på nuværende tidspunkt er 318 ledige praktikpladser. Det vil sige arbejdspladserne kan ellers modtage lærlinge.

Derfor kan Demokraterne godt se ideen i, at der skal være transparens i, hvor der er ledige og ikke-ledige praktikpladser.

Men er det tilstrækkeligt at lave en lov om praktikpladser? En del af manglen på praktikpladser – som det er oplyst af Naalakkersuisut – vil nemlig alene kunne løses ved at løse de strukturelle problemer som boliger, manglende kvalificerede ansøgere, manglende daginstitutioner og manglende kollegiepladser.

Demokraterne hæfter sig ved, at blandt andre arbejdsgiverne har givet udtryk for, at de generelt støtter nærværende forslag og påtager sig ansvar for at deltage i løsningen af de administrative opgaver, som ordningen vil føre med sig.

Demokraterne er ikke overbevist om, at dette forslag alene vil kunne løse problemet med, at der er lærlingepladser nok og at nuværende ikke-benyttede pladser vil være besat i fremtiden på grund af ordningen. Men hvis Naalakkersuisuts forslag kan være en del af løsningen på denne problematik, så vil Demokraterne ikke afvise den på forhånd.

Det er dog vigtigt for Demokraterne, at forslaget ikke medfører større administration med større udgifter for samfundet til følge.

Med disse bemærkninger ønsker Demokraterne at sende forslaget til rette udvalg for yderligere at afdække om forslaget vil være en forbedring af nuværende ordning.